

BYĆ NA CZASIE - CZAS NA TIK!

**KONFERENCJA DLA NAUCZYCIELI
POWIATU PUŁAWSKIEGO**

Puławy, 9.05.2023 r.

Włącz technologię, czyli edukacja cyfrowa w edukacji włączającej

Dlaczego edukacja cyfrowa?

Kompetencje kluczowe:

m.in. kompetencje cyfrowe

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)

Dlaczego edukacja cyfrowa?

Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa:

7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

Dlaczego edukacja cyfrowa?

Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa:

9. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/podstawowe-kierunki-realizacji-polityki-oswiatowej-panstwa-w-roku-szkolnym-20222023>

Co jest ważne?

Ważne jest, aby nauczyciel potrafił uzasadnić zastosowanie TIK w nauczaniu i udowodnił ich wyższość nad metodami tradycyjnymi, czyli pokazał korzyści z nabywania przez uczniów nowej wiedzy i umiejętności przy pomocy Technologii Informacyjno Komunikacyjnych

Co jest ważne? Jak to zrobić?

Ważne jest stosowanie odpowiedniego poziomu integracji technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) w procesie edukacji

Model SAMR

Model SAMR określa poziom integracji technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) w procesie edukacji

Model SAMR został opracowany przez dr Rubena Puentedurę

[Więcej informacji](#)

Model SAMR

SAMR to skrót od pierwszych liter czterech wyrazów w języku angielskim:

- ❑ **S** - Substitution
- ❑ **A** - Augmentation
- ❑ **M** - Modification
- ❑ **R** - Redefinition

Model SAMR

- Model ten pokazuje, w jaki sposób następuje najbardziej konstruktywna zmiana: z technologii wykorzystywanej jako zamiennika tradycyjnych form prowadzenia zajęć, do transformacji nauczania, w którym, ze względu na rolę pełnioną przez TIK, następuje jego redefinicja.

Model SAMR

S - Substitution
(zastąpienie, podstawienie)

Zastępowanie narzędzi analogowych cyfrowymi.
Zadanie jednak nie ulega modyfikacji

Model SAMR

A - Augmentation (powiększenie, rozszerzenie)

Użycie technologii przynosi korzyści dla nauczyciela i ucznia. Następuje rozszerzenie możliwości. Jednak zadanie nadal nie zmienia się.

Model SAMR

M - Modification
(modyfikowanie, zmienianie)

Bez technologii praca staje się niemożliwa. Zmienia się również zadanie.

Tradycyjne metody nauczania nadal występują ale są wzbogacone o metody zależne od technologii.

Model SAMR

R - Redefinition

(ponowne zdefiniowanie, redefinicja)

Na tym etapie nie ma możliwości wykonania zadania bez użycia TIK. Pojawiają się nowe metody nauczania.

Konstrukcjonizm, konektywizm.

<https://www.kopernik.org.pl/baza-wiedzy/uczenie-sie/konstrukcjonizm>

<https://orke.pl/blog/konektywizm/>

Model SAMR

Model SAMR

S	A	M	R
Wzmocnienie Są widoczne korzyści ze stosowania TIK jednak nadal zadania budowane są wg metod analogowych		Transformacja Stosowanie TIK zmienia zadania i metody. Bez technologii wykonanie zadania jest niemożliwe	

Co jest ważne?

Ważne jest stosowanie odpowiednich metod w nauczaniu, np. aktywizujących, opartych na gamifikacji oraz umiejętne przeniesienie ich w środowisko wirtualne

Co jest ważne?

Metoda gamifikacji w edukacji

Gamifikacja (grywalizacja) w edukacji polega na przemodelowaniu procesu edukacyjnego w taki sposób, aby w swojej strukturze przypominał grę

Metoda gamifikacji w edukacji

Metoda ta wykorzystuje mechanizmy gier mobilizujące uczniów do działania

Metoda gamifikacji w edukacji

Dzięki grze uczniowie przenoszą się w dobrze sobie znany świat wirtualny, w którym dotychczasowe wykonywane przez nich zadania stają się misjami, za które mogą zdobywać unikalne dobra (punkty) i dążyć do celu (zwycięstwo, ocena, poprawa wyników gry)

Metoda gamifikacji w edukacji

Metoda gamifikacji sprawia, że uczniowie nie tylko chętnie grają (w rzeczywistości uczą się), ale przede wszystkim osiągają lepsze wyniki w nauce.
Gamifikacja motywuje do pracy!

Metoda gamifikacji w edukacji

Gamifikacja sprawdza się na każdym etapie edukacyjnym.

Platformy oparte na gamifikacji to m.in.:

Quizizz, LearningApps, Edpuzzle, Quizlet, Educaplay, Plickers, Kahoot!

Przykłady metod aktywizujących

- ❑ Webquest
- ❑ Wirujące plakaty
- ❑ Burza mózgów
- ❑ Mapy mentalne

Webquest

- ❑ Metoda polega na rozwiązywaniu przez uczniów zadania, z pomocą instrukcji umieszczonej na stronie internetowej.
- ❑ Głównym źródłem informacji jest internet.
- ❑ Uczniowie pracują na podstawie materiałów w sieci poleconych lub przygotowanych przez nauczyciela/nauczycielkę.

Webquest

TIK - Narzędziami do tworzenia stron internetowych (jako środowiska Webquestu) są m.in. Google Sites, WIX

Wirujące plakaty

- ❑ Istotą tej metody w warunkach stacjonarnych (hybrydowych) jest praca w grupach nad kolejnymi zagadnieniami.
- ❑ Każde pytanie jest zapisane na oddzielnym “plakacie”.
- ❑ Plakaty są przekazywane kolejnym grupom - wędrują od grupy do grupy.
- ❑ W danym momencie każda grupa ma jeden plakat.

Wirujące plakaty

W nauczaniu zdalnym istotne jest to, że to nie “plakaty” wędrują od grupy do grupy, ale to grupa wędruje od plakatu do plakatu, czyli od zagadnienia do zagadnienia

Wirujące plakaty

TIK - w tym przypadku poruszamy się w “chmurze”
(dyski Google, One Drive).
Sprawdzą się również aplikacje typu Padlet

Burza mózgów

Istotą tej metody jest generowanie pomysłów i ich zapisywanie

Burza mózgów

TIK - narzędzia, które pomogą przy tej metodzie to m.in. Mentimeter, Padlet, AnswerGarden, Google Jamboard a nawet zwykły czat w dowolnym komunikatorze

Mapy mentalne

Mapa mentalna to metoda do porządkowania pomysłów. Pozwala nadać naszym przemyśleniom czytelną strukturę

Mapy mentalne

TIK - można wykorzystać aplikacje typu Coogole, MindMap, Freeplane, XMind.

Opcję mapy mentalnej posiada również Padlet

Co jest ważne?

Ważne jest stosowanie metodologii STEAM

STEAM to edukacyjne podejście do uczenia się, które wykorzystuje Naukę, Technologię, Inżynierię, Sztukę i Matematykę jako sposób na nakierowanie uczniów w ich poszukiwaniach, dialogach i krytycznym myśleniu.

Co jest ważne?

Ważne jest stosowanie metodologii STEAM

STEAM (ang. Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics)

STEAM = Nauka i Technologia, interpretowane za pomocą Inżynierii i Sztuki, wszystko w oparciu o elementy Matematyki

<https://akcesedukacja.pl/baza-wiedzy/blog/steam>

Co jest ważne?

Dlaczego STEAM

- ❑ Rozwija kreatywność
- ❑ Rozbudza naturalną ciekawość
- ❑ Rozwija krytyczne myślenie
- ❑ Łączy różne dyscypliny
- ❑ Rozwija uczenie przez doświadczenie
- ❑ I inne

Co jest ważne?

Ważne jest dostosowanie materiałów dla uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi. Nauczyciel może tworzyć swoje materiały, korzystać z gotowych, kopiować materiały gotowe i modyfikować wg potrzeb uczniów ze SPE

Jakie narzędzie ICT ułatwi pracę pod względem dostosowań?

Platformą, która ma największe możliwości techniczne pod względem dostosowań jest Zintegrowana Platforma Edukacyjna, popularnie znana jako e-podręczniki

Co można zrobić na ZPE pod względem dostosowań?

Kopiować i modyfikować każdy materiał pod względem treści, m.in.

- ❑ treść dotyczącą tematu
- ❑ zadania
- ❑ grafiki
- ❑ grafiki interaktywne
- ❑ filmy

Co można zrobić na ZPE pod względem dostosowań?

- Dopasować opisy alternatywne

Co można zrobić na ZPE pod względem dostosowań?

- W zadaniach dla ucznia do każdej odpowiedzi umieścić informację zwrotną (zarówno do odpowiedzi pozytywnej jak i negatywnej)

Co można zrobić na ZPE pod względem dostosowań?

- W zadaniach dla ucznia ustawić opcję nieuwzględniania wielkości liter w odpowiedzi

Co można zrobić na ZPE pod względem dostosowań?

- W pytaniu dla ucznia można umieścić odpowiedź:-)

Co można zrobić na ZPE pod względem dostosowań?

Np. w zadaniu wielokrotnego wyboru zamiast polecenia:

“Wskaż instrumenty smyczkowe”

można napisać

“Wskaż TRZY instrumenty smyczkowe”

Co można zrobić na ZPE pod względem dostosowań?

Jaka jest różnica?

W drugiej wersji pytania jest większa szansa na to, że uczeń dostrzeże wyraz pisany **WIELKIMI LITERAMI** i tym samym odczyta w liczebniku **ILOŚĆ** poprawnych odpowiedzi do wskazania

Co jeszcze znajdziemy na ZPE?

Zakładka Edukacja włączająca

- ❑ Materiały łatwe do czytania i zrozumienia
- ❑ Materiały do pracy z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi
- ❑ Edukacja włączająca w aspekcie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego

Co jeszcze znajdziemy na ZPE?

Zakładka Edukacja włączająca

- ❑ Asystent ucznia. Wsparcie czy ograniczenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w edukacji włączającej
- ❑ Edukacja włączająca w szkole. Szanse i wyzwania
- ❑ Kształcenie na odległość w szkołach i placówkach systemu oświaty w sytuacji pandemii

O czym jeszcze powinien pamiętać nauczyciel przy tworzeniu materiałów edukacyjnych?

- Zasady tworzenia tekstu łatwego do czytania i rozumienia

O czym jeszcze powinien pamiętać nauczyciel przy tworzeniu materiałów edukacyjnych?

Ocenie trudności języka służą aplikacje:

- Jasnopis - do sprawdzania stopnia trudności tekstu
- Logios - do oceny trudności języka

O czym jeszcze powinien pamiętać nauczyciel przy tworzeniu materiałów edukacyjnych?

Audiodeskrypcja

- Przy przygotowaniu materiałów video dla uczniów z dysfunkcją wzroku warto stosować zasady audiodeskrypcji

O czym jeszcze powinien pamiętać nauczyciel przy tworzeniu materiałów edukacyjnych?

Projektowanie uniwersalne w edukacji

- W szkołach ogólnodostępnych uczy się około 70 % uczniów z grup ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (m.in. trudności w pisaniu, liczeniu, niepełnosprawności, różnice kulturowe)

O czym jeszcze powinien pamiętać nauczyciel przy tworzeniu materiałów edukacyjnych?

Projektowanie uniwersalne w edukacji

- Nauczyciel powinien tak projektować materiały edukacyjne, aby mogły być one wykorzystane przez jak największą grupę osób bez potrzeby szczegółowych dostosowań

(Domagała-Zyśk 2015, 2018)

Jak pomóc uczniom z dysleksją?

Problemy z czytaniem

- ❑ Audiobooki - największa internetowa baza lektur znajduje się na stronie [Wolne Lektury](#)
- ❑ Wolne Lektury dają również możliwość pobierania plików w różnych formatach, w tym do czytników e-book

Jak pomóc uczniom z dysleksją?

Problemy z czytaniem

- Pocket: Save. Read. Grow - aplikacja służy zamianie tekstu na mowę. Umożliwia tworzenie list tekstów do przeczytania, które znajdują się w internecie

Jak pomóc uczniom z dysleksją?

Problemy z pisaniem

- ❑ Aplikacje zamieniające tekst na mowę - uczeń po napisaniu tekstu odsłuchuje go, wychwytyje błędy, które popełnił a następnie poprawia je
- ❑ Przykładowe aplikacje: @Voice

Jak pomóc uczniom z dysleksją?

Problemy z pisaniem

- ❑ Aplikacje zamieniające mowę na tekst
- ❑ Mental Note - aplikacja do tworzenia notatek.
Uczeń może dyktować, pisać, dodawać dźwięki, obrazy, zdjęcia

VR - wirtualna rzeczywistość

- ❑ Naukowcy z Uniwersytetu Maryland udowodnili, że ludzie lepiej zapamiętują informacje, jeśli są im one prezentowane w wirtualnej rzeczywistości niż przekazane z wykorzystaniem dwuwymiarowego obrazu generowanego na ekranie komputera osobistego, smartfonu czy tabletu

(Krokos i in., 2018)

VR - wirtualna rzeczywistość

- Udowodniono również, że lekcje realizowane z celowym wykorzystaniem VR wzbudzały ciekawość uczniów, wzmacniały zainteresowanie realizowanym tematem i umożliwiały utrzymanie zaangażowania dzieci w zajęcia na znacznie wyższym poziomie, niż ma to miejsce w przypadku zajęć prowadzonych jedynie tradycyjnymi metodami

(Aubrey i in., 2018, s. 12-14)

VR - wirtualna rzeczywistość

- Zaletą wykorzystywania VR jest przemodelowanie podawania wiedzy metodami podającymi w angażujące doświadczenia edukacyjne, czyli w nauczanie przez doświadczenie

VR - wirtualna rzeczywistość

- Kolejną zaletą jest immersja (zanurzenie) w procesie nauki i zniwelowanie zewnętrznych bodźców rozpraszających. Po założeniu wirtualnych gogli użytkownik niejako odcina się od świata zewnętrznego i skupia się na działaniach w wirtualnej rzeczywistości.

(Casale, 2018)

Zarządzanie czasem oraz wyznaczanie celów

- Forest: Stay focused - aplikacja w formie gry. W aplikacji użytkownik “sadzi” drzewa. Po zasadzeniu nasionka następuje czas na nieprzerwaną naukę. Jeżeli zostanie włączona inna aplikacja lub też gdy wyłączymy Forest..., drzewko, które posadziliśmy uschnie. Czas określamy samodzielnie.

Zarządzanie czasem oraz wyznaczanie celów

- ▣ Forest:

Czas określamy samodzielnie od 30 do 120 minut na nieprzerwaną pracę.

Jeżeli dotrzymamy dyscypliny czasowej otrzymamy wirtualne monety, pozwalające na sadzenie większej ilości drzew:-)

Wybrane zasoby technologiczne wspierające uczniów z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi

- ❑ Urządzenia lektorskie
- ❑ Notatniki brajlowskie
- ❑ Monitory brajlowskie
- ❑ Maszyny brajlowskie
- ❑ Telefony i smartfony udźwiękowione

Wybrane zasoby technologiczne wspierające uczniów z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi

- ❑ Syntezator mowy
- ❑ Programy powiększające
- ❑ Lupy elektroniczne
- ❑ Lupy optyczne
- ❑ Okulary lornetkowe

Wybrane zasoby technologiczne wspierające uczniów z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi

- ❑ Powiększalniki stacjonarne
- ❑ Powiększalniki przenośne
- ❑ Aparat słuchowy
- ❑ Pętla indukcyjna
- ❑ System FM

Wybrane zasoby technologiczne wspierające uczniów z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi

- ❑ OrbiTouch
- ❑ Schodołazy
- ❑ Podnośniki platformowe
- ❑ Implant ślimakowy
- ❑ Programy zmieniające tekst mówiony na pisany lub w języku migowym

Wybrane zasoby technologiczne wspierające uczniów z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi

- ❑ Komunikatory
- ❑ Specjalistyczne maszyny komputerowe
- ❑ Kalkulatory udźwiękowane
- ❑ Program udźwiękawiający
- ❑ Specjalistyczne klawiatury

Włącz technologię, czyli edukacja cyfrowa w edukacji włączającej

Dziękuję za uwagę
Zbigniew Wiertel

 LISTA 100 '2020

